

Autorka scenariusza:

Agnieszka Hamulczyk

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gryficach

ul. Nowy Świat 6

72-300 Gryfice

Temat zajęć: **Mój szkolny kolega ma astmę.**

Cele lekcji:

- Zapoznać dzieci z chorobą, jaką jest alergia i astma.
- Ukazać przykłady alergenów.
- Przedstawić różne formy alergii, w tym astmy.
- Uzmysłwić wymiar społeczny choroby, jaką jest astma.

Metody nauczania:

- pogadanka wprowadzająca,
- metoda problemowa, „burza mózgów”,
- uczenie wspomagane komputerem – strona internetowa www.wolnoscoddechu.pl,
- uczenie wspomagane książeczką „W klasie z Jasiem”,
- metoda aktywizująca -utrwalające ćwiczenia rysunkowe,
- metoda aktywizująca – gra, inscenizacja, „zabawa w kolory”.

Środki dydaktyczne:

Tablica szkolna, komputer, papier do rysowania (blok rysunkowy), przybory do rysowania, książeczka pt. „W klasie z Jasiem”, model lub plansza anatomiczna budowy człowieka, rekwizyty dowolne wykorzystane do inscenizacji.

Wiek: klasa III Szkoły Podstawowej, dzieci lat 10.

Czas: 2 x 45 minut, 2 godziny lekcyjne.

Prowadzący: pielęgniarka szkolna i nauczyciel.

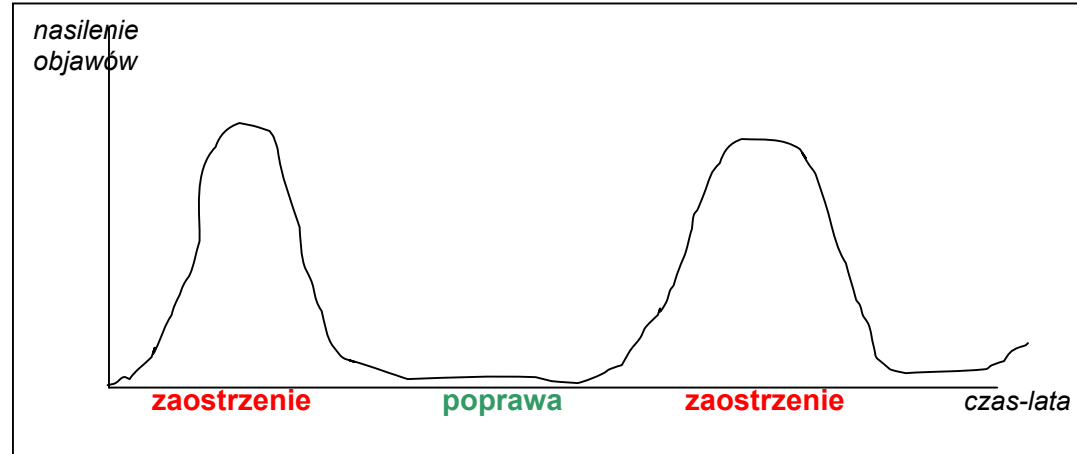
pokarmowych – czekolady).

Alergia może objawiać się w różnych częściach naszego organizmu, jak np.

1. **na skórze** – mogą to być bąble pokrzywkowe, grudki silnie swędzące co powoduje zaburzenia koncentracji dziecka;
2. **w górnych drogach oddechowych** - alergia objawia się kichaniem, katarą, zapchanym nosem, i czasami uporczywym kaszlem; objawy mogą takie występować cały rok; dziecko sprawia wrażenie chorego na gripę.
3. u niektórych dzieci wiosną występują **objawy pyłkowicy**, tzn. organizm ich nie chciałby być w obecności pyłków kwitnących drzew lub traw; dzieci mają wówczas objawy kichania, świądu nosa, kataru oraz łzawienia i zaczerwienienia oczu.

Prowadzący tłumaczy dzieciom, że astma jest jedną z reakcji, jaka może występować w alergii. Podkreśla, że astma jest chorobą przewlekłą (*tłumaczy dzieciom co to znaczy choroba przewlekła*) oskrzeli, o zmiennym przebiegu.

Posługuje się w tym wypadku rysunkiem:

Jak widać z rysunku astma jest chorobą, która charakteryzuje się długoletnim przebiegiem i skłonnością do nawrotów dolegliwości. Bardzo ważne jest wczesne rozpoznanie, dzięki któremu można uniknąć zaostwień i ciężkiego przebiegu.

W przypadku dostępności do komputera i Internetu, prowadzący wykorzystuje również stronę internetową www.wolnoscoddechu.pl

3. Czynniki wywołujące astmę – alergeny. (15 minut)	• Wyjaśnienie co to jest alergen? • Przykłady alergenów. Prowadzący wyjaśnia, że alergen jest to substancja, która wywołuje alergię, uczula. Alergenem może być, np. sierść kota, której nasz organizm nie toleruje, tylko się broni i wywołuje reakcję alergiczną. Prowadzący ustala z dziećmi czynniki, które wywołują alergię i napad astmy. Czynniki wypisywane są na tablicy. 1. alergeny: sierść zwierząt, roztocza kurzu domowego, pyłki roślin, zarodniki grzybów, 2. zanieczyszczone powietrze np. dym tytoniowy, spaliny, zapachy perfum, lakierów, farb, 3. czynniki fizyczne: zimne powietrze, wysiłek fizyczny, zmiana pogody, 4. czynniki emocjonalne: śmiech, płacz, stres. Prowadzący skupia uwagę na czynniku, jakim jest dym tytoniowy – czynnik łatwy do wyeliminowania i szkodzący nie tylko astmatykom, ale również osobom zdrowym. Prowadzący podkreśla jak ważne są również czynniki emocjonalne. Ukazuje w ten sposób, że dziecko chore na astmę z powodu np. przykrości zaznanych w szkole od rówieśników może dostać zaostrzenia astmy i duszności.	Dzieci podają na bazie „burzy mózgów” różne rodzaje substancji i określają, czy może być ona alergenem. Dzieci rysują prace plastyczne o tematyce: • mam, tato nie pal w mojej obecności, • mój przyjaciel Jaś ma astmę. Prace plastyczne pozwolą wypowiedzieć się dzieciom, w jaki sposób zrozumiały temat astmy. Prace plastyczne, szczególnie dotyczące sfery emocjonalnej pozwolą integrować uczniów ucząc tolerancji dla rówieśników chorych lub mniej sprawnych.
4. Choroba alergiczna – wymiar społeczny. (ok. 30 – 40 minut)	Uczniowie wiedzą już co to jest alergia i astma, znają też przykłady alergenów. Potrafią wskazać trudności w szkole, z jakimi spotyka się dziecko z chorobą alergiczną. Wiedzą, że zmiany skórne, nieżyty górnych dróg oddechowych, objawy kataru i zaczerwienione oczy a także mniejsza sprawność ruchowa może być wynikiem astmy, która nie może budzić obaw, ponieważ nie jest chorobą zaraźliwą. Uczniowie zdają sobie sprawę z faktu, że w żadnym wypadku nie wolno się naśmiewać lub kpić z przykładowego Jasia, który jest chory.	

	• Prowadzący zajęcia proponuje zabawę w grupach w trzy kolory: czerwony, niebieski, zielony. <i>Grupa dzieci oglądająca zabawę / inscenizację wskazuje zachowania, jakie należałoby uniknąć w tej sytuacji i co należałoby zrobić, aby pomóc Jasiowi.</i> Kolor czerwony: „Jasio po lekcji biologii, na której dzieci czyścili klatkę chomika dostaje uporczywego kaszlu, ma trudności w mówieniu, ponieważ cały czas kaszle. Jest zmęczony kaszlem, nie ma ochoty biegać na przerwie po boisku i grać w piłkę a koledzy namawiają go do gry, ponieważ akurat brakuje im jednego zawodnika. W końcu zmęczeni namową Jasia do zabawy – wyśmiewają go i odchodzą. Jasio zostaje sam i jest mu bardzo przykro”. Kolor niebieski: „Jasio dostał wysypki na całym ciele, ponieważ akurat jest dużo pyłków traw. Na szczęście nie dostał ataku astmy, nie kaszle i może iść do szkoły. Problem jest tylko w tym, że bardzo swędzą go ręce i nogi, a więc miejsca, w których dostał uczulenia. Cały czas się drapie. Zbliża się lekcja w-f i Jasio boi się rozebrać, aby nie wzbudzić niepotrzebnego zainteresowania swoją osobą. W końcu nie ćwiczy z kolegami na boisku tylko zostaje sam w szatni. Jest mu bardzo przykro”. Kolor zielony: „Jasio lubi spędzać czas ze swoimi kolegami także po szkole. Często spotykają się na boisku, grają w piłkę. Wybierają siatkówkę lub rzuty do kosza, ponieważ wysiłek fizyczny jest tam przeplatany chwilami odpoczynku a dla Jasia jest to bardzo ważne. Najlepszy kolega Jasia ma psa, ale nie zabiera go ze sobą jak idzie grać z Jasiem w piłkę – wie, że Jasio jest uczulony na sierść i zabawa z psem mogłaby wywołać u Jasia duszności i atak astmy.” <i>Zaprezentowane różne sytuacje, odegrane przez dzieci pozwolą zrozumieć społeczny aspekt choroby – jak ważna jest akceptacja rówieśników i tolerancja inności. Zabawa w kolory odnosi się do wydania „W klasie z Jasiem”</i>	Można wykorzystać zabawę jako teatrzyk lub inscenizację klasową lub szkolną.
5. Zakończenie. Podsumowanie. (ok. 5 minut)	Prowadzący podkreśla najważniejsze wiadomości: • Większość osób chorujących na astmę – jeśli są prawidłowo leczone – może prowadzić zupełnie normalne, aktywne życie. • Osoby chore na astmę muszą unikać czynników wyzwalających zaostrzenia przebiegu astmy, wywołujących duszność. • Osoby chore na astmę muszą stosować leki zgodnie z zaleceniami lekarza.	

	Prowadzący na koniec zajęć podaje ciekawostkę: w 1972 roku na olimpiadzie w Monachium amerykański pływak Mark Spitz zdobył 7 złotych medali olimpijskich. Mark Spitz był astmatykiem.	